Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä lokakuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen liikennepolitiikka – Direktiivi 2006/126/EY – 11 artiklan 2 ja 4 kohta – Moottoriajoneuvon ajo-oikeuden määräaikainen peruuttaminen – Vakinaisen asuinpaikan jäsenvaltion vaihdossa toisen jäsenvaltion myöntämää ajokorttia vastaan myöntämä ajokortti – Ensimmäisen jäsenvaltion kieltäytyminen panemasta täytäntöön toisen jäsenvaltion päätöstä ajo-oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta – Jälkimmäisen jäsenvaltion velvollisuus olla tunnustamatta määräaikaisesti peruutetun ajokortin voimassaoloa alueellaan

Asiassa C-266/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Sofiyski gradski sad (Sofian kaupungin alioikeus, Bulgaria) on esittänyt 26.4.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen samana päivänä, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa vastaajana on

HV,

ja jossa asian käsittelyyn osallistuu

Sofiyska gradska prokuratura,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Jürimäe sekä tuomarit N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra (esittelevä tuomari) ja M. Gavalec,

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller, A. Hoesch ja D. Klebs,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään M. J. Ruiz Sánchez,

– Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér ja R. Kissné Berta,

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

– Euroopan komissio, asiamiehinään S. Grünheid, P. Messina ja I. Zaloguin,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi 27.11.2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/947/YOS (EUVL 2008, L 337, s. 102) 2 artiklan 4 alakohdan ja 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan sekä ajokorteista 20.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY (EUVL 2006, L 403, s. 18) 11 artiklan 2 ja 4 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa on kyse Bulgariassa tehdyn päätöksen, jolla Espanjassa asuvan henkilön, jolla on Espanjan vaihdossa Bulgarian myöntämää ajokorttia vastaan myöntämä ajokortti, ajo-oikeus peruutettiin määräaikaisesti, täytäntöönpanosta Espanjassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Puitepäätös 2008/947

3 Puitepäätöksen 2008/947 1 artiklan, jonka otsikko on ”Tavoitteet ja soveltamisala”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä puitepäätöstä sovelletaan ainoastaan

a) tuomioiden ja soveltuvin osin valvontapäätösten tunnustamiseen,

b) valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvontaa koskevan vastuun siirtämiseen,

– –

tässä puitepäätöksessä määritellyn ja säädetyn mukaisesti.”

4 Kyseisen puitepäätöksen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä puitepäätöksessä tarkoitetaan

– –

4) ’vaihtoehtoisella seuraamuksella’ muuta seuraamusta kuin vapausrangaistusta, vapauden menetyksen käsittävää toimenpidettä tai taloudellista rangaistusta, jolla asetetaan velvollisuus tai annetaan määräys;

– –”

5 Mainitun puitepäätöksen 4 artiklan, jonka otsikko on ”Valvontatoimenpiteet ja vaihtoehtoiset seuraamukset”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä puitepäätöstä sovelletaan seuraaviin valvontatoimenpiteisiin tai vaihtoehtoisiin seuraamuksiin:

– –

d) käyttäytymistä, oleskelua, koulutusta tai vapaa-ajanviettoa tai ammatillisen toiminnan harjoittamiseen liittyviä rajoituksia tai sääntöjä koskevat määräykset;

– –”

6 Saman puitepäätöksen 6 artiklan, jonka otsikko on ”Tuomion ja soveltuvin osin valvontapäätöksen lähettämismenettely”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen 5 artiklan 1 tai 2 kohtaa soveltaessaan lähettää tuomion ja soveltuvin osin valvontapäätöksen toiselle jäsenvaltiolle, sen on varmistettava, että sen mukana on todistus, jonka vakiomalli on liitteessä I.”

Direktiivi 2006/126

7 Direktiivin 2006/126 johdanto-osan 15 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Liikenneturvallisuuden vuoksi jäsenvaltioiden olisi lisäksi voitava soveltaa kansallisia ajokorttien poisottamista, määräaikaista peruuttamista, uusimista tai lopullista peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiä kaikkiin ajokortin haltijoihin, joiden vakinainen asuinpaikka on niiden alueella.”

8 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan ”jäsenvaltioiden antamat ajokortit on tunnustettava vastavuoroisesti”.

9 Mainitun direktiivin 11 artiklan, jonka otsikko on ”Ajokortin vaihtamiseen, peruuttamiseen, korvaamiseen ja tunnustamiseen liittyvät säännökset”, 1, 2 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos jäsenvaltion myöntämän voimassa olevan kansallisen ajokortin haltija on muuttanut vakinaisesti asumaan toiseen jäsenvaltioon, hän voi pyytää, että hänen ajokorttinsa vaihdetaan sitä vastaavaan ajokorttiin. – –

2. Jollei rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen huomioon ottamisesta muuta johdu, se jäsenvaltio, jossa toisen jäsenvaltion myöntäneen ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, saa soveltaa ajokortin haltijaan kansallisia ajo-oikeuden rajoittamista tai poistamista taikka sen määräaikaista tai pysyvää peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiä ja tarvittaessa vaihtaa ajokortin tätä tarkoitusta varten.

– –

4. Jäsenvaltion on kieltäydyttävä myöntämästä ajokorttia hakijalle, jonka ajokortti on rajoitettu, poistettu tai peruutettu määräaikaisesti toisessa jäsenvaltiossa.

Jäsenvaltion on kieltäydyttävä hyväksymästä toisen jäsenvaltion sellaiselle henkilölle myöntämää ajokorttia, jonka henkilön ajokorttiin perustuvaa ajo-oikeutta on rajoitettu tai se on poistettu tai määräaikaisesti peruutettu ensin mainitun valtion alueella.

Jäsenvaltio voi myös kieltäytyä myöntämästä ajokorttia hakijalle, jonka ajokortti on peruutettu pysyvästi toisessa jäsenvaltiossa."

10 Saman direktiivin 12 artiklan, jonka otsikko on "Vakinainen asuinpaikka", ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä 'vakinaisella asuinpaikalla' tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu tavanomaisesti eli vähintään 185 päivää kalenterivuodessa sellaisten henkilökohtaisten ja ammatillisten siteiden vuoksi tai, jos kyse on henkilöstä, jolla ei ole ammatillisia siteitä, sellaisten henkilökohtaisten siteiden vuoksi, jotka osoittavat läheistä yhteyttä tämän henkilön ja hänen asuinpaikkansa välillä."

11 Direktiivin 2006/126 15 artiklan, jonka otsikko on "Keskinäinen avunanto", ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan tämän direktiivin täytäntöönpanossa ja niiden on vaihdettava myöntämiään, vaihtamiaan, korvaamiaan[,] uusimiaan tai peruuttamiaan ajokortteja koskevat tiedot."

Bulgarian oikeus

12 Rikoslain (Nakazatelen kodeks, jäljempänä NK) 78a §:ssä säädetään seuraavaa:

"(1) [Toimivaltaisen] tuomioistuimen on vapautettava täysi-ikäinen henkilö rikosoikeudellisesta vastuusta ja hänelle on määrättävä 1 000–5 000 [Bulgarian levin (BGN) (n. 500–2 500 euroa)] suuruinen sakko, jos seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:

a) rikoksesta säädetään, jos se on tehty tahallisesti, enintään kolme vuotta vankeutta tai muu lievempi rangaistus tai, jos se on tehty tuottamuksellisesti, enintään viisi vuotta vankeutta tai muu lievempi rangaistus

b) tekijää ei ole tuomittu virallisen syytteen alaisesta rikoksesta eikä vapautettu rikosoikeudellisesta vastuusta tämän jakson säännösten mukaisesti

c) rikoksesta aiheutuneet aineelliset vahingot on korvattu.

– –

(4) Tuomioistuin, joka määrää 1 momentin mukaisen sakon, voi myös määrätä hallinnollisena seuraamuksena, että oikeus harjoittaa tiettyä ammattia tai toimintaa peruutetaan enintään kolmeksi vuodeksi, jos tämän oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta säädetään kyseisen rikoksen osalta."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin Sofiyski gradski sad (Sofian kaupungin alioikeus, Bulgaria) totesi 26.6.2018 antamallaan tuomiolla, joka tuli lainvoimaiseksi 20.11.2019, HV:n syyllistyneen Bulgarian alueella moottoriajoneuvon kuljettamiseen tieliikennesäännösten vastaisesti ja aiheuttaneen tuottamuksellisesti keskivaikeita ruumiinvammoja useammalle henkilölle. Kyseinen tuomioistuin vapautti HV:n kyseiseen rikkomiseen perustuvasta rikosoikeudellisesta vastuusta NK:n 78a §:n 1 momentin nojalla ja määräsi tälle 1 000 BGN:n (n. 500 euroa) suuruisen hallinnollisen sakon. Lisäksi mainittu tuomioistuin päätti NK:n 78a §:n 4 momentin nojalla peruuttaa HV:n oikeuden kuljettaa moottoriajoneuvoa kuuden kuukauden ajaksi siitä päivästä lukien, jolloin kyseinen tuomio tulee lainvoimaiseksi.

14 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjäviranomainen ilmoitti ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, ettei kyseistä ajo-oikeuden peruuttamista voida panna täytäntöön Bulgarian alueella, koska HV asuu pysyvästi Espanjassa ja koska Bulgarian viranomaisten hänelle myöntämä ajokortti oli vaihdettu Espanjan viranomaisten myöntämään vastaavanlaiseen ajokorttiin.

15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin antoi 27.10.2020 puitepäätöksessä 2008/947 tarkoitetun todistuksen, joka lähetettiin Juzgado Central de lo Penalille (valtakunnallinen rikostuomioistuin, Espanja). Kyseisen todistuksen j osan 4 kohdassa ”Valvontatoimenpiteiden tai vaihtoehtoisten seuraamusten luonne” oli rastitettu kenttä ”käyttäytymistä, oleskelua, koulutusta tai vapaa-ajanviettoa tai ammatillisen toiminnan harjoittamiseen liittyviä rajoituksia tai sääntöjä koskevat määräykset”. Kyseisen osan 5 kohdassa täsmennettiin, että vaihtoehtoinen seuraamus oli moottoriajoneuvon kuljettamista koskevan oikeuden peruuttaminen kuudeksi kuukaudeksi.

16 Juzgado Central de lo Penal kieltäytyi 17.2.2021 tekemällään päätöksellä tunnustamasta lähetettyä tuomiota ja täytäntöönpanemasta HV:lle määrättyä rangaistusta sillä perusteella, ettei kyseinen rangaistus kuulu rikostuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta Euroopan unionissa 20.11.2014 annetussa laissa nro 23/2014 (Ley 23/2014 de reconocimiento mutuo de resoluciones penales en la Unión Europea; BOE nro 282, 21.11.2014, s. 1) eikä rangaistusten ja valvontapäätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa annetuissa puitepäätöksissä lueteltuihin rangaistuksiin. Kyseinen tuomioistuin perusteli kieltäytymistään myös direktiivillä 2006/126.

17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että kieltäytyminen tekee mahdottomaksi HV:lle määrätyn ajo-oikeuden määräaikaisen peruuttamisen tehokkaan täytäntöönpanon, mikä johtaa tosiasiallisesti hänen rankaisematta jäämiseensä. Tällainen päätös kuuluu sen mielestä kuitenkin puitepäätöksen 2008/947 soveltamisalaan, sillä se on kyseisen puitepäätöksen 2 artiklan 4 alakohdassa ja 4 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ”vaihtoehtoinen seuraamus”, johon sisältyy ”käyttäytymistä koskeva määräys”.

18 Kyseinen tuomioistuin katsoo myös, että direktiivin 2006/126 11 artiklan 2 kohdassa ilmaistu rikoslakien ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaate on ristiriidassa rikostuomioiden vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen kanssa, sellaisena kuin se konkretisoidaan puitepäätöksessä 2008/947. Sen mukaan herää kysymys, kumpaa näistä kahdesta unionin oikeuden toimesta on sovellettava, jotta voidaan ratkaista, onko Juzgado Central de lo Penalille lähetettävä kyseiseen puitepäätökseen perustuva uusi todistus.

19 Sofiyski gradski sad on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Kuuluvatko rikosoikeudenkäynneissä annettavat tuomioistuinratkaisut, joissa tekijälle määrätään teoista, jotka koostuvat tieliikennesäännösten rikkomisesta ja tuottamuksellisesti aiheutetuista keskivaikeista ruumiinvammoista, hallinnollinen seuraamus, jossa oikeus kuljettaa moottoriajoneuvoa peruutetaan määräaikaisesti tietyksi ajaksi, [puitepäätöksen 2008/947] 2 artiklan 4 alakohdan ja 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamisalaan?

2) Muodostavatko [direktiivin 2006/126] 11 artiklan 2 kohta ja 4 kohdan ensimmäisestä kolmanteen alakohta jäsenvaltiolle, jossa kyseisen valtion myöntämän ajokortin haltija tavanomaisesti asuu, perusteen kieltäytyä tunnustamasta ja panemasta täytäntöön hallinnollista seuraamusta, joka määrättiin toisessa jäsenvaltiossa tieliikennesäännösten rikkomisesta ja kolmansille henkilöille tuottamuksellisesti aiheutetuista keskivaikeista ruumiinvammoista koostuvasta rikkomuksesta moottoriajoneuvon kuljettamista koskevan oikeuden määräaikaisen peruuttamisen muodossa, kun seuraamuksen perustana oleva teko tapahtui ajankohtana, jona tekijällä oli asuinvaltion myöntämä ajokortti, johon tuomion antaneen valtion alun perin myöntämä ajokortti oli vaihdettu?”

Tutkittavaksi ottaminen

20 Saksan hallitus epäilee, voidaanko ennakkoratkaisupyyntö ottaa tutkittavaksi, ja väittää, ettei ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa ole vireillä mitään menettelyä ja että tämä näyttää pyrkivän saamaan vahvistuksen sille, että Espanjan viranomaiset ovat rikkoneet unionin oikeutta, mikä ei voi olla ennakkoratkaisupyynnön kohteena.

21 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että unionin oikeuden tulkitsemisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2021, IS (Välipäätöksen lainvastaisuus), C-564/19, EU:C:2021:949, 60 ja 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

22 Tältä osin SEUT 267 artiklan sanamuodosta itsestään ilmenee, että pyydetyn ennakkoratkaisun on oltava tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi ”antaa päätöksen” käsiteltäväkseen saatetussa asiassa (ks. vastaavasti tuomio 26.3.2020, Miasto Łowicz ja Prokurator Generalny, C-558/18 ja C-563/18, EU:C:2020:234, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

23 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi virallinen syyttäjä on saattanut asian, on kyseisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa menettelyssä lausuttava siitä, miten HV:tä koskeva päätös

moottoriajoneuvon ajo-oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta on pantava täytäntöön. Kuten edellä 18 kohdassa mainittiin, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tässä yhteydessä sitä, onko sen tukeuduttava direktiiviin 2006/126 vai puitepäätökseen 2008/947 voidakseen ratkaista, onko sen lähetettävä kyseiseen puitepäätökseen perustuva uusi todistus Juzgado Central de lo Penalille.

24 Pyydetty unionin oikeuden tulkinta vaikuttaa siten olevan tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi antaa ratkaisunsa.

25 Niinpä ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Toinen kysymys

26 Tällä kysymyksellä, joka on syytä tutkia ensimmäiseksi, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko direktiivin 2006/126 11 artiklan 2 kohtaa ja 4 kohdan toista alakohtaa yhdessä tarkasteltuna tulkittava siten, että niissä sallitaan se, että jäsenvaltio, jossa saman jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, ei tunnusta eikä pane alueellaan täytäntöön toisen jäsenvaltion päätöstä, jolla kyseisen ajokortinhaltijan oikeus moottoriajoneuvon kuljettamiseen peruutetaan määräaikaisesti sen alueella tapahtuneen tieliikennesäännösten rikkomisen vuoksi, siinäkään tapauksessa, että kyseinen ajokortti on myönnetty vaihdossa sen jäsenvaltion, jossa tieliikennesäännöksiä rikottiin, aikaisemmin myöntämää ajokorttia vastaan.

27 Ensinnäkin direktiivin 2006/126 11 artiklan 2 kohdasta, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin johdanto-osan 15 perustelukappaleen kanssa, ilmenee, että jollei rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen huomioon ottamisesta muuta johdu, se jäsenvaltio, jossa toisen jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijalla on kyseisen direktiivin 12 artiklassa tarkoitettu vakinainen asuinpaikka, saa liikenneturvallisuussyistä soveltaa kyseiseen henkilöön omia ajo-oikeuden rajoittamista tai poistamista taikka sen määräaikaista tai pysyvää peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiään ja tarvittaessa vaihtaa ajokortin tätä tarkoitusta varten. Kyseinen säännös koskee siis tilannetta, jossa ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseinen ajokortti on myönnetty (ks. analogisesti tuomio 23.4.2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, 52 kohta).

28 Nyt käsiteltävässä asiassa HV:n vakinaisen asuinpaikan jäsenvaltio myönsi hänelle ajokortin sellaista ajokorttia vastaan, jonka hänelle oli myöntänyt se jäsenvaltio, jossa pääasiassa kyseessä oleva päätös HV:n ajo-oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta sen alueella tapahtuneen tieliikennesäännösten rikkomisen vuoksi tehtiin. Tällainen tilanne ei siten kuulu direktiivin 2006/126 11 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan. On nimittäin niin, että sen jälkeen, kun henkilön ensin mainitussa jäsenvaltiossa saama ajokortti vaihdetaan sen jäsenvaltion, jossa hänellä on vakinainen asuinpaikka, myöntämään ajokorttiin, häntä ei voida enää pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna ”toisen jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijana”.

29 Toiseksi on mainittava direktiivin 2006/126 11 artiklan 4 kohdan osalta, että kyseisen kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltion on kieltäydyttävä hyväksymästä toisen jäsenvaltion sellaiselle henkilölle myöntämää ajokorttia, jonka ajokorttiin perustuvaa ajo-oikeutta on rajoitettu tai se on poistettu tai määräaikaisesti peruutettu ensin mainitun valtion alueella.

Sanamuodosta ”kieltäydyttävä hyväksymästä” seuraa, että kyseisessä säännöksessä ei säädetä asianomaisen jäsenvaltion mahdollisuudesta vaan sen velvollisuudesta (ks. vastaavasti tuomio 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, 53 kohta ja tuomio 28.10.2020, Kreis Heinsberg, C-112/19, EU:C:2020:864, 37 kohta).

30 Direktiivin 2006/126 11 artiklan 4 kohdan toinen alakohta koskee jäsenvaltion rikoslainsäädännön ja yleistä järjestystä koskevien säädösten nojalla toteutettuja toimenpiteitä, jotka kohdistuvat toisen jäsenvaltion myöntämän ajokortin pätevyyteen ensin mainitun jäsenvaltion alueella (tuomio 23.4.2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, 61 kohta). Kyseisessä säännöksessä säädetyllä velvollisuudella pyritään siten takaamaan, että ajo-oikeuden määräaikaista peruuttamista koskeva päätös pannaan tehokkaasti täytäntöön sen antaneen jäsenvaltion alueella kyseisen direktiivin 11 artiklan 2 kohdassa ilmaistun rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen mukaisesti. Kyseisen periaatteen nojalla ainoastaan jäsenvaltio, jonka alueella tieliikennesäännöksiä rikottiin, on nimittäin toimivaltainen määräämään rikkomisen johdosta seuraamuksia tekemällä tarvittaessa päätöksen kyseisen henkilön ajo-oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta (ks. analogisesti tuomio 20.11.2008, Weber, C-1/07, EU:C:2008:640, 38 kohta ja tuomio 23.4.2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, 62 kohta).

31 Tästä seuraa, että direktiivin 2006/126 11 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa, luettuna rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen valossa, ei edellytetä, että jäsenvaltion alueella annettu ajo-oikeuden määräaikaista peruuttamista koskeva päätös olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa, muun muassa siinä jäsenvaltiossa, jossa tällaisen päätöksen kohteena olevalla ajokortin haltijalla on kyseisen direktiivin 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu vakinainen asuinpaikka. Ainoastaan jäsenvaltiolla, joka on tehnyt ajo-oikeuden määräaikaista peruuttamista koskevan päätöksen, on toimivalta varmistaa tällaisen päätöksen täytäntöönpano alueellaan siinäkin tilanteessa, että päätöksen adressaatin vakinainen asuinpaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

32 Tästä seuraa, että sillä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemalla seikalla, että HV:llä oli ollut Bulgarian viranomaisten myöntämä ajokortti ennen kuin jäsenvaltio, johon hän oli muuttanut vakinaisesti asumaan, myönsi hänelle direktiivin 2006/126 11 artiklan 1 kohdassa säädetyn vaihtamisen perusteella ajokortin, joka hänellä oli pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, ei ole merkitystä sen kannalta, voidaanko päätös HV:n ajo-oikeuden määräaikaisesta peruuttamisesta Bulgarian alueella tapahtuneen lainvastaisen teon vuoksi panna täytäntöön Espanjan alueella.

33 Tässä yhteydessä on kuitenkin lisättävä, että direktiivin 2006/126 15 artiklan ensimmäisessä virkkeessä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus avustaa toisiaan kyseisen direktiivin täytäntöönpanossa ja vaihtaa myöntämiään, vaihtamiaan, korvaamiaan, uusimiaan tai peruuttamiaan ajokortteja koskevia tietoja.

34 Kyseinen säännös on omiaan myötävaikuttamaan jäsenvaltiossa, joka ei ole se jäsenvaltio, jossa asianomaisella henkilöllä on vakituinen asuinpaikka, tehdyn ajo-oikeuden määräaikaista peruuttamista koskevan päätöksen tehokkaaseen täytäntöönpanoon. Se jäsenvaltio, jossa henkilöllä on vakinainen asuinpaikka, voi tällaisen jäsenvaltion pyynnöstä ja direktiivin 2006/126 liitteessä I olevan 3 kohdan kolmannen virkkeen a alakohdan 13 ja 14 alakohdan sekä 4 kohdan a alakohdan mukaisesti tehdä ajokorttiin mahdolliset merkinnät ajokiellosta mainitun jäsenvaltion alueella (ks. vastaavasti tuomio 29.4.2021, Stadt Pforzheim (Ajokortin merkinnät), C-56/20, EU:C:2021:333, 45 ja 46 kohta).

35 Toiseen kysymykseen on edellä esitetyn perusteella vastattava, että direktiivin 2006/126 11 artiklan 2 kohtaa ja 4 kohdan toista alakohtaa yhdessä tarkasteltuna on tulkittava siten, että niissä sallitaan se, että jäsenvaltio, jossa saman jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, ei tunnusta eikä pane alueellaan täytäntöön toisen jäsenvaltion päätöstä, jolla kyseisen ajokortinhaltijan oikeus moottoriajoneuvon kuljettamiseen peruutetaan määräaikaisesti sen alueella tapahtuneen tieliikennesäännösten rikkomisen vuoksi, siinäkään tapauksessa, että kyseinen ajokortti on myönnetty vaihdossa sen jäsenvaltion, jossa tieliikennesäännöksiä rikottiin, aikaisemmin myöntämää ajokorttia vastaan.

Ensimmäinen kysymys

36 Kun otetaan huomioon toiseen kysymykseen annettu vastaus ja se, että ainoastaan direktiiviä 2006/126 sovelletaan tilanteeseen, jossa jäsenvaltio peruuttaa kansallisen lainsäädäntönsä nojalla määräaikaisesti toisen jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijan ajo-oikeuden alueellaan tapahtuneen lainvastaisen teon vuoksi, sillä direktiivin 2006/126 mukaan tällaisen määräaikaisen peruuttamisen vaikutus rajoittuu yksin sen alueeseen, ensimmäiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

37 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Ajokorteista 20.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY 11 artiklan 2 kohtaa ja 4 kohdan toista alakohtaa yhdessä tarkasteltuna

on tulkittava siten, että

niissä sallitaan se, että jäsenvaltio, jossa saman jäsenvaltion myöntämän ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, ei tunnusta eikä pane alueellaan täytäntöön toisen jäsenvaltion päätöstä, jolla kyseisen ajokortinhaltijan oikeus moottoriajoneuvon kuljettamiseen peruutetaan määräaikaisesti sen alueella tapahtuneen tieliikennesäännösten rikkomisen vuoksi, siinäkään tapauksessa, että kyseinen ajokortti on myönnetty vaihdossa sen jäsenvaltion, jossa tieliikennesäännöksiä rikottiin, aikaisemmin myöntämää ajokorttia vastaan.

Allekirjoitukset